

březen 2023

SETKÁNÍ

římskokatolická farnost při kostele sv. Janů v Brně-Bystrci • občasník

„Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (Mt 25, 40)

**Téma čísla:
Farní charita Bystrc**

Milí farníci,

touha být nablízku těm, kteří tělesně nebo duševně strádají, je v nás hluboce zakořeněna. Uznale pokývat hlavou nad touto pravdou však nestačí. Je potřeba i něco konkrétního udělat a současně se připravit na to, že pokud se rozhodneme druhým pomáhat, budeme muset obětovat jednu ze dvou věcí, které jsou pro nás nejcennější: čas nebo peníze. A neobejdeme se ani bez vytrvalosti.

Zdá se to až neuvěřitelné, ale je to už více než 30 let, co v Bystrci začala působit farní charita. Tehdy byla úplně první farní charitou v celém Brně...

Vánoční sbírka cukroví a financí pro potřebné i organizování Tříkrálové sbírky patřily mezi nejviditelnější aktivity bystrcké farní charity. Ta se v dosavadním složení z kraje roku sešla úplně naposled. První letošní Setkání kromě poděkování členkám za jejich obětavou a dlouholetou službu jedním dechem přináší také výzvu mladší generaci, aby na služby milosrdné lásky navázala. Dlouholeté členky farní charity přislíbily být nápomocny radou i konkrétní pomocí. Nebojte se přihlásit, aby třeba i díky vám mohla farní charita dál působit a být nablízku těm, kdo se bez její pomoci neobejdou.

**Požehnané Velikonoce vám přeje
redakční tým Setkání**

CHARITA JE MILOSRDNÁ LÁSKA

Charita (latinsky Caritas) je milosrdná láska. Je naplněním Kristovy výzvy vyhledávat potřebné a pomáhat bližním v nouzi. Charitní služba vedle biologických, psychologických a sociálních potřeb člověka pracuje vědomě a cíleně také s jeho spirituálními potřebami, vnáší do pomáhající praxe pozornost vůči náboženské složce života, a to jak na straně příjemce pomoci, tak u pomáhajícího.

Nejvlastnějším cílem charitních služeb je ochrana člověka v jeho důstojnosti od početí až po přirozenou smrt v souladu s učením katolické církve.

Jak málo stačí...

Často jsme vlastními starostmi pohlceni natolik, že si ani nevšimneme potřeb lidí kolem nás. Jakmile si jich všimneme, máme možnost reagovat. Rozhodneme-li se druhým pomoci, znamená to, že budeme muset obětovat jednu ze dvou věcí, které jsou pro nás nejcennější – čas nebo peníze. A možná obojí. Někdy se domníváme, že máme příliš málo obojího, jak času, tak i peněz, a proto druhým nemůžeme pomoci. Pak uvažujeme takto: „Kdybych si to mohl dovolit, něco bych s tím udělal, jelikož si to dovolit nemohu, přispěji alespoň na charitu“. Přispět na charitu je rovněž projevem laskavosti a někdy je to to nejlepší, co můžeme udělat. Ale pokud jde o osobní projevy drobné laskavosti v každodenním životě, která nás vlastně nic moc nestojí, má většina z nás ještě prostor pro osobní růst. Možná si myslíme, že nemáme čas poděkovat prodavačce nebo upozornit řidiče, že nemá rozsvícená světla. Někdy stačí úsměv nebo jen milé slovo, které řekneme, jindy naopak slovo, které z úst vůbec nevypustíme. Možná jsme ale tak zaměstnáni dalším bodem svého nabitého programu, že ani nepřemýšlíme o tom, zda být laskaví, či ne. Každý z nás totiž může drobně a účinně přispívat ke krásnějšímu a pokojnějšímu soužití ve svém okolí.

(inspirováno vira.cz) -jm-

Trocha historie Farní charity Bystrc

Služba potřebným je důležitá

Farní charita v Bystrci se formovala hned po sametové revoluci na začátku roku 1990, tehdy ještě v rámci farní rady jako jedna z jejích sekcí. Později se její členové začali scházet i samostatně, jak narůstala potřeba řešit konkrétní pomoc v terénu.

Vedoucí a hlavní hybatelkou všech činností farní charity byla paní Helena Malášková do roku 1993, kdy vedení předala mně, ale dále ve farní charitě neúnavně sloužila.

Oficiální zakládací listina FCH Brno-Bystrc, která patřila pod Oblastní charitu Brno, má datum 30. 6. 1991. Stala se tak vůbec první farní charitou ve městě Brně.

Tehdy jsme sepsaly seznam dobrovolníků z řad našich farníků, kteří byli ochotni se zapojit do konkrétních činností. Bylo jich celkem 38, z toho i 5 mužů. Jenom namátkou uvedu služby, které jsme tehdy nabízeli: hlídání dětí, návštěvy nemocných a osamělých, úklid, nákupy, malé opravy v domácnosti, odvoz autem, doprovod k lékaři a další. Tehdy ještě nefungovaly tak dobře jako dnes profesionální služby, proto byla charitní pomoc velmi vítána. Později se velmi pěkně rozvinula spolupráce s Pečovatelskou službou v Bystrci.

Kromě této individuální pomoci se organizovaly i velké akce, jako byly humanitární sbírky do Broumova, kam jsme odeslali dva velké plně naložené kamiony. Později se každý měsíc konaly sbírky humanitární pomoci na 5. nástupišti brněnského nádraží, kterých jsme se účastnili, jak materiálně, tak i službami přímo na nádraží.

Jednou z nezapomenutelných akcí byl v létě 1992 ozdravný pobyt běloruských dětí z okolí Černobyli, které dostaly velkou dávku radiace. Do naší farnosti jich přijelo 16 se svou vychovatelkou a byly přijaty do 13 rodin na čtyřtýdenní pobyt. Krásná a příkladná byla pomoc a spolupráce s mnoha subjekty v celé Bystrci (viz článek v Bystrckých novinách č. 6/1992).

Nechci zde vypočítávat všechny aktivity farní charity, ale nelze opomenout Tříkrálovou sbírku, kterou organizujeme bez přerušování už od roku 2001. Z poslední doby stojí také za zmínku opakované sbírky šatstva a jiné pomoci pro brněnskou charitu, které probíhaly ve Společenském centru.

Rády vzpomínáme na naše pravidelné schůzky vždy druhé pondělí v měsíci na faře, kde jsme nejen rozdávaly úkoly, ale mohly sdílet své radosti i starosti, a kde nás povzbuzoval svým

Otec Vnislav na farní charitě nikdy nechyběl, někdy se přidal i pan kaplan Pavel Fatěna.

humorem i duchovní podporou náš dlouholetý pan farář Vnislav Fruvirt. Vždy na konci schůzky přidal nějaký nový vtip a s jeho požehnáním jsme se rozcházely.

Myslím si, že v každé živé farnosti se jistě najdou věřící, kteří cítí, že služba potřebným je hned po službě Bohu tím nejdůležitějším příkázáním. A Pán je tak velkorysý, že nám

V současné době je velmi potřebná generační výměna. Většina členek farní charity je již pokročilého věku, mají své neduhy nebo slouží svým ještě starším rodičům. Několik sester nás již předešlo na věčnost.

odplatí stonásobně a dá nám i čas a sílu, abychom všechno zvládli. Jde jen o to, mít citlivé a otevřené srdce, nechat se oslovit, i když se nám to právě nehodí.

Dobře vím, že ve farnosti slouží i jednotlivci, kteří nejsou bezprostředně napojeni na charitu, ale pomáhají tam, kde je potřeba. Ale jednotlivec nemůže obsáhnout celé spektrum pomoci, je potřeba se spojit a aktuálně reagovat na vzniklé situace.

V poslední době to byl například příjezd ukrajinské rodiny do naší farnosti a zajištění prvních dnů jejich pobytu nebo humanitární sbírka pro Ukrajinu. Pravidelně charita organizuje vánoční sbírku cukroví a financí pro potřebné v naší farnosti. Farní charita

je v neposlední řadě i místem, na které se může obrátit duchovní správce farnosti, na kterého se také obracejí lidé v nouzi.

Vyzývám proto ochotné farníky, kteří mají touhu pomáhat potřebným bližním. Nebojte se přihlásit panu faráři nebo pastorační asistentce Evě Máchové. My dlouholeté členky farní charity budeme dále nápomocny jak radou, tak i konkrétní pomocí.

Marie Pučová

OTEVŘÍT SVÉ SRDCE

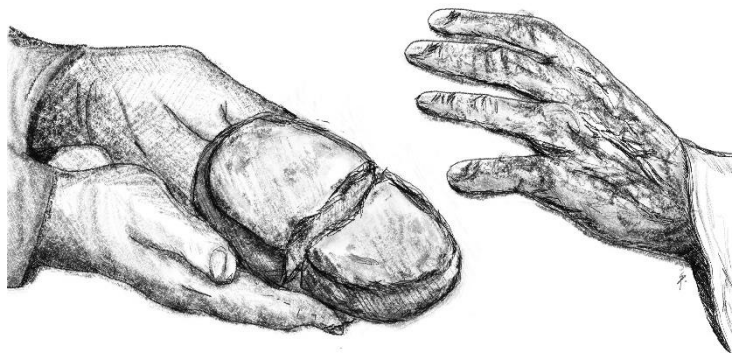
Službě v charitě se věnuji od samého založení v Bystrci, tedy od roku 1990. Tuto práci beru jako službu bližnímu, dělám to ráda, zároveň mě to naplňuje a obohacuje. Díky Bohu za to... Za tuto dobu jsem poznala mnoho krásných lidiček, jak těch, kterým jsem posloushila, tak těch, se kterými jsem tuto službu vykonávala. Nevidím v tom nic těžkého, jen je potřeba otevřít své srdce... udělat si chvilku čas a věnovat ho také druhým. Někdy stačí jen pěkný úsměv nebo naslouchat druhému. Ráda vzpomínám na naše pondělní pravidelné schůzky na faře s otcem Vnislavem, kdy na konci nám požehnal a potěšil nějakým novým vtipem, ten nikdy nechyběl... Myslím si, že každý člověk, pokud jen trochu může, by měl druhému člověku pomáhat, vždyť jsme k tomu povoláni samotným Ježíšem. A nikdy nevíme, kdy budeme sami pomoc potřebovat. I já jsem byla v takové situaci a moc děkuji za všechny, kterým osud bližního nebyl lhostejný... Díky Bohu za to, že v naší farnosti je tolik krásných a obětavých lidiček... **Marie Pešková**

Nikdy jsem svého rozhodnutí nelitovala

Ačkoli nyní bydlí v Domově pro seniory na Lesné, na Bystrc a mnohé její farníky nezapomněla a dál je zahrnuje do svých modliteb. Paní Helena Malášková stála přímo u zrodu farní charity v naší městské části. Rozhodli jsme se ji navštívit a požádat ji, aby na začátky bystrcké charity trochu zavzpomínala.

Kdo měl prsty v tom, že se zrodila bystrcká farní charita a co konkrétně tomu přecházelo, nemá sebemenší pochybnost. Nebyl to nikdo jiný než MUDr. Marie Svatošová, která v naší zemi rozbíhala domácí charitní péči: „Už si přesně nevzpomenu, v jakém roce to bylo, ale zúčastnila jsem se nějaké její přednášky, kde o domácí charitní péči poutavě vyprávěla. Tehdy jsem jí položila nějaký dotaz a ona reagovala: Heleno a co ti brání, abys s tím v Brně taky začala? Uznala jsem, že nic. Tak jsem jen rozvázala pracovní poměr ve Vojenské nemocnici a s vědomím, že v nejhorším si vylámu zuby, jsem začala s domácí péčí nejprve v Brně.“ Na základě toho potom společně s dalšími lidmi rozjela i charitu přímo v bystrcké farnosti. Přihlásilo se bezmála čtyřicet dobrovolníků, většinou ženy, ale též muži. Navštěvovali některé osamělé lidi, doprovázeli je k lékařům, pomáhali s důležitými drobnostmi a pro potřebné dělali i nákupy. „Někdo také vozil starší a zejména hůře pohyblivé lidi do kostela. Bylo nás víc. Tvořili jsme tým spolupracujících lidí a já byla v pozici jakéhosi styčného důstojníka, který dokázal rozdělovat úkoly,“ říká s určitou nadsázkou paní Malášková a jedním dechem potvrzuje, že ochota lidí něco dělat byla v devadesátých letech veliká.

Na tehdy rozbíhající se Tříkrálovou sbírku vzpomíná následovně: „Když jsme přišli k některým lidem, byli jsme překvapení, že nám řekli, že už na nás čekají a měli připravenou obálku s nemalým obnosem. To byla taková skutečně občanská pomoc potřeb-

ným. Bystrc jsme si mezi sebou rozdělili a každá skupinka chodila někde jinde. Panovalo nadšení pro dobrou věc a lidé byli štědrí. Vyslovené negativní reakci jsem při žádném tříkrálovém koledování nezažila.“

Hodně práce mívá farní charita tradičně před Vánoce, kdy se pořádá obvyklá sbírka: „Kromě cukroví nám lidé občas pro potřebné darovali i peníze. Vzpomínám si například na jednu paní, která nám přišla poděkovat za dceru. Ta neměla na kapra a díky charitě si ho mohla na Vánoce koupit. To bylo dojemné a velmi povzbuzující.“

Když farní charita začínala, podařilo se rozběhnout službu hlídání dětí při nedělní mši svaté. „Tu měly na starosti ženy. Pro děti byla připravená i nějaká katecheze přiměřená jejich věku. Někdy jich přišlo i dvacet, takže jsme měly o zábavu postaráno.“

K velkým akcím patřily i humanitární sbírky šatstva do Broumova. Kromě oděvů lidé nosili i další věci, jako třeba aktovky.

V létě 1992 Charita po celé republice organizovala ozdravný pobyt pro běloruské děti po výbuchu v Černobylu. „Bystrcká farnost se do toho s elánem zapojila také. Děti byly ubytované v rodinách, a ty se o ně s láskou staraly. Sem tam se pro ně podařilo uspořádat i nějakou společnou akci. Myslím, že k nim patřil i výlet na Macochu.“

Co jí charitní práce dala a co naopak vzala, odpověděla paní Malášková bez váhání: „Dala mi určitě mnoho, což souviselo bezesporu i s mým povoláním, kdy jsem dělala domácí péči i profesionálně. Prakticky až do důchodu jsem tak působila de facto ve stejné oblasti a mohla využívat nabyté zkušenosti. Bylo to pěkné a měla jsem tu práci ráda. Nejen proto, že mi dala i možnost setkat se se spoustou lidí a vyslechla jsem řadu pozoruhodných životních příběhů. Svého rozhodnutí vrhnout se v životě tímto směrem jsem nikdy nelitovala,“ uzavřela milé povídání paní Helena Malášková. -pš-

Pán se postará a nasměruje nás

Poskládat po více než třiceti letech střípky do mozaiky fungování bystrcké farní charity není jednoduché. Paní Miluška Šlachtová v ní dlouhé roky působila a o potřebnosti této služby při našem povídání ani na chvíli nezapochovala.

„To už je strašně dávno, vždyť moji tehdejší koledníci dnes vozí kočárky,“ podotkla k úplným začátkům Tříkrálové sbírky. „Tenkrát jsme vyráželi převážně do bytových domů. Třeba do čtyřpatrových v ulici Jakuba Obrovského. Když já už jsem nemohla, děti vyběhly po schodech, a protože mě tady všichni znali, nájemníci jen vykoukli z okna, jestli stojím dole a děckám dali peníze, aniž bych s nimi musela ke dveřím.“ Nejvíce se využívaly víkendy, kdy děcka nemusela do školy a lidé bývali doma. I když koledníci nehráli na hudební nástroj, lidé bývali štědrí. Nechyběl mouřenín, ale čím přesně ho malovali načerno, už si nevybavuje. Zkraje chodilo pět nebo šest skupinek. Někdo koledoval i se svými dětmi nebo s vnoučaty. Malí koledníci to celé vnímali pozitivně a těšili se z plnicí se kasičky. Chodívali po staré Bystrci - přes ulice Chaloupky, Výhon a taky po Přístavní. Ale nejen tam: „Jednou mi tři králové navrhli, ať zajdeme i do hospody. Něco jsme si tam tenkrát museli vyslechnout, ale ani odtud jsme neodcházeli s prázdnou. Jindy jsme se nebáli zazvonit i na policejní služebnu.“ Až později se začalo koledovat u vstupních dveří supermarketů.

Oslavy výročí Archy či akce na farním dvoře se prakticky nikdy neobešly bez zapojení farní charity. „Organizovaly jsme pečení cukroví, a pak jsme je chystaly a roznášely.“

Než přišla pandemie, byla vánoční sbírka cukroví zaběhnutá už řadu let: „Farníci před Štědrým dnem nosili větší i menší balíčky s různými druhy, a to jsme třídily, abychom

všechny potřebné spravedlivě podělily. Samozřejmě jsme při tom zohledňovaly, kolik dětí a dospělých v domácnosti je. Vybíraly se i peníze.“ Členky charity si předem připravily seznam, kdo by co potřeboval a z toho vycházely. Nachystané balíčky rozvezly autem. „Zazvonily jsme u dveří, předaly, popřály jsme pěkné svátky a pokračovaly dál, abychom všechno stihly. Někdy to bylo i padesát balíčků.“

Jednou měsíčně se na faře scházela farní charita. Po úvodní modlitbě se probíraly aktuální věci a plány. Od prvních let se schůzek pravidelně účastnil i otec Vnislav, který by se letos dožil 100 let. Vždy nás povzbudil a přidal nějaký vtíp. Na závěr nám dal požehnání.“ Brzy po revoluci se konaly sbírky šatstva, které organizovali evangelíci. Darované věci lidé zprvu nosili na farní dvůr, kde se třídilo a posílalo potřebným. Později se pro tyto účely využívalo Společenské centrum. „Mezi dary se občas objevila například pračka, nechyběly ani menší předměty jako ručníky nebo přístroje. Takto se povedlo naplnit celkem dva velké kamiony.“

Jak se vlastně zjišťovalo, kdo potřebuje přispět na živobytí? Rozhlížely se členky farní charity po lidech v kostele? „O to se starala Maruška Pučová, která v tomto směru měla perfektní přehled. Když i přesto někdo z farnosti zjistil, že by bylo potřeba pomoci někomu dalšímu, stačilo jí říct a už to vedla v patrnosti. Za nikým jsme nejezdily, aniž bychom neměly jistotu, že pomoc přijme. Obdarovaní byli velice vděční.“

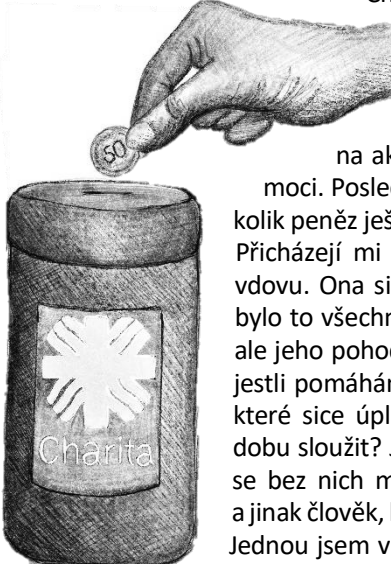
Po havárii jaderné elektrárny v Černobylu sem měly přijet na ozdravný pobyt běloruské děti: „Na nic jsme nečekaly a ohlásilo se to v kostele. Pak jsme sepsaly seznam rodin, které byly ochotné někoho ubytovat a podle toho se děti přidělily. Kromě individuálního programu jsme pro ně pořádaly i výlety na zajímavá místa. Vzpomínám si, že peníze na jejich pobyt mi tenkrát poslal také otec Kolářek z Říma i řádové sestry z Rakouska, s kterými jsem se znala.“

K méně obvyklým aktivitám charity zkraye devadesátých let patřilo hlídání dětí. „V neděli dopoledne jsme je měly na faře, aby si jejich rodiče mohli bez rozptylování prožít mši svatou. Možná by takovou službu někteří uvítali i teď.“

Poslední roky byly pro farní charitu složité, a to nejen kvůli pandemii. Její členky postihly nemoci i rekonvalescence po úrazech nebo třeba péče o někoho blízkého. Nic naplat, roky jim přibývají a síly mizí, takže už je nejvyšší čas ke generační obměně. Pokud mladší generace nyní tuto šanci promarní, farní charita úplně zmizí a tato dobrovolnická iniciativa se v budoucnu bude jen těžko obnovovat. Nehledě na to, že potřební se ocitnou ve svízelnější situaci.

Ke službě v charitě Pán povolává i ty, kteří nemají zrovna ideální podmínky: kvůli nesouhlasu s vpádem sovětských vojsk na naše území v roce 1968 propustili paní Šlachtovou ze zaměstnání. Víru v Boha ale neztratila ani v těžkých časech a úctyhodných padesát let měla na starosti kostelní vývěsky. Dohromady jich připravila přes pět tisíc. „To bych asi při jiném zaměstnání nemohla dělat. Jsem přesvědčena, že pokud nás potká něco bolavého, Pán se postará a nasměruje nás,“ s jiskrou v očích uzavřela Miluška Šlachtová.

Charita – dávat všechno?

Charita je téma, o kterém docela často přemýšlím. Náš národ prý je docela štedrý, pokud jde o pomoc lidem v nouzi. A co já konkrétně?

Jednak přemýšlím o tom, jestli podporovat intenzivněji jeden charitativní projekt nebo reagovat

na aktuální potřeby, které mě zaujmou a vyburcují k pomoci. Poslední dobou je jich hodně. A tak se musím rozhodovat, kolik peněz ještě chci a mohu na charitu vynaložit.

Přicházejí mi na mysl slova Pána Ježíše, který pochválil chudou vdovu. Ona sice dala do chrámové pokladnice jen dva halíře, ale bylo to všechno, co měla. Zatímco bohatý farizej dal mnohem víc, ale jeho pohodlný život to nijak neohrozilo. A tak zpytuji svědomí, jestli pomáhám dost, jestli je morální obnovit třeba zařízení bytu, které sice úplně nevyhovuje, ale přesto by ještě mohlo nějakou dobu sloužit? Jestli nekupuji věci, které mě potěší, ale přesto bych se bez nich mohla obejít?... Jinak se asi rozhoduje životel rodiny a jinak člověk, který nemá povinnost postarat se o další členy rodiny. Jednou jsem viděla v televizi dokument o křesťanské rodině, která pomáhala bezdomovcům. Vedli k tomu i svého malého syna. Ma-

minka z této rodiny zažila období, kdy sama skončila na ulici. Zнала tedy dobře jejich potřeby, uměla s nimi komunikovat a oni jim důvěřovali. Dokonce nechávali tyto lidi z ulice ve svém bytě vykoupat a vyprat si prádlo ... Ale ostatním obyvatelům panelového domu se nelíbilo, že se jim tam courá podezřelá sorta lidí a protestovali proti tomu. Já jsem tu rodinu obdivovala, že dokázala tak adresně pomáhat. Ale přesto si myslím, že to není ideální forma pomoci. Určitě ne pro každého.

Pomáhat potřebným velmi zdůrazňuje také papež František. Ale pohnutkou ke každé pomoci by měla být láska. Možná ani tak nezáleží na množství peněz. Dá se pomáhat i prací pro konkrétní lidi a v neposlední řadě i modlitbou. Když dáváme almužnu, abychom se dotyčným podívali do očí a třeba se i usmáli. Abychom v něm viděli Krista. A to je možná ten požadavek, který zdůrazňuje Pán Ježíš – dávat všechnu lásku. Jen tak můžeme pokorně doufat, že při posledním soudu uslyšíme: „Viděli jste mě hladového a dali jste mi najíst, byl jsem osamocený a navštívili jste mě, byl jsem bezradný a poradili jste mi...“

E.MA

DÍKY, CHARITO

Když mi v lednu 2016 těžce onemocněl manžel, nedovedu si představit, že by neexistovala naše farní charita. Bez rychlé pomoci - zapůjčení mnohých pomůcek, by byla naše situace mnohem komplikovanější. A později byla dokonce možnost zapůjčení polohovací postele.

Za to všechno jsem naší farní charitě velmi vděčná a jsem ráda, že mohla pomoci hodně lidem, kteří se ocitli v tíživé situaci. Ať jejím členům Pán žehná.

L.K.

Já a Charita

Na počátku bylo hříbě, hřebeček. Do mých deseti let žila naše rodina na samotě v Šinkvicích. Tam se svázela ze všech středisek Státního statku Židlochovice odstavená hříbata, která se rodila tažným kobyílám na celém Státním statku. Byla to jakási odchovna mladých koní, do tří let věku, kdy se měli naučit všechno, co se po nich bude chtít, až se budou vracet na střediska jako tažní koně.

Každý ročník měl svoje počáteční písmeno. Já a můj bratr jsme netrpělivě čekali na ročky z ročníku Ch. Hříbata měla svá jména, např. Chůva, Chomáč, Chlup, Chvála apod. Nás ale okamžitě zaujal krásný černý hřebeček. Nejen svým exteriérem, ale i exotickým jménem: Charitas! (Nikdo neřešil GDPR, protože přeloženo do češtiny, by Charitas byla láska, a ta je rodu ženského).

Denně jsme za ním chodili do horní maštale. Z počátku se nás bál a utíkal od nás. Hříbata se brzy naučila chodit na své místo – jejich jména byla napsána na černě natřených tabulkách asi jeden metr nad žlabem (hrantem), ve kterém měly připravené večerní krmení.

Do svojí maštale běhala hříbata všech tří ročníků navečer z pastvin (samozřejmě jednotlivě podle ročníků – nejstarší nejpozději) a stavěla se v maštalích na své místo. Za hříbaty se vždy zavřela vrata ze dvora a všichni se vrhli k hrantům s krmením. Do horní maštale se chodilo taky dveřmi, které jsme pravidelně využívali my, kluci. A měli jsme štěstí, protože Charitas stál hned první, nejbliže k těm dveřím. Tam se nás přestal bát a nechal se pohladit. A když jsme tam někdy nebyli (nebo jsme se zpozdili), tak řehotal a neustále se díval ke dveřím, kdy už se objevíme.

Nyní se posuneme v čase o 40 let vpřed, do roku 2000, kdy otec biskup Graubner vyhlásil první veřejnou tříkrálovou sbírku v Olomoucké arcidiecézi. To už mi bylo padesát let a na tříkrálové koledování v dětství na vesnici jsem si živě vzpomínal. Od roku 2001 se pak koledovalo ve všech diecézích a pro mne to byl okamžik, kdy jsem neváhal a zapojil se hned od začátku jako dospělý doprovod různých bystrckých koledujících skupinek.

Pokud mi to mé revmatické zdraví dovolovalo, doprovázel jsem dětské koledníky na Tříkrálové sbírce v Bystrci několik let po sobě. Věřte, že je to velice hřejivý pocit, když víte, že se zapojujete do potřebné aktivity, která pomůže jiným. V roce 2001 jsem se “třemi králi” vyrazil do prvního osmipatrového domu. Vyjeli jsme výtahem až nahoru, zmáčkli 3 zvonky a začali jsme zpívat „My tři králové“. No, nikdo by nemyslel drama, které se okamžitě začalo odehrávat: v celém domě. Ve všech patrech, začali ihned štěkat všichni psi. Obyvatelé vykukovali z bytů a ti ráznější nás hnali (krokem).

Vykoledovali jsme přímo na ulici oslovováním náhodných chodců asi 1000 korun, ale hlavně jsme udělali dvě podstatné zkušenosti: velmi nutná je propagace (formou reklamy v televizi) a v Bystrci raději koledovat ve vstupech do velkých obchodů, kterých tu máme asi šest.

Tříkrálová sbírka začíná ve vánočním čase, tedy v době, kdy jsme naladěni na štedrost a možnost, abychom také my pomohli prostřednictvím Tříkrálové sbírky obdarovat jiné. Následující tabulka přesvědčivě dosvědčuje, že lidé v obcích naší farnosti jsou (kromě několika výjimek a covidového roku 2021) stále štedřejší. **F.Z.**

	Bystrc	Kníničky	Rozdrojovice	CELKEM
2001	29 866	7 875	5 818	43 559
2002	30 735	10 322	11 761	52 818
2003	35 434	10 888	13 351	59 673
2004	37 119	10 724	17 766	65 609
2005	41 701	10 623	20 414	72 738
2006	42 772	14 271	17 702	74 745
2007	49 416	15 480	19 423	84 319
2008	41 277	17 290	18 350	76 917
2009	59 857	22 028	19 302	101 187
2010	54 210	20 949	23 760	98 919
2011	52 975	24 841	22 383	100 199
2012	53 374	24 752	26 090	104 216
2013	51 966	24 623	23 720	100 309
2014	50 216	26 004	23 568	99 788
2015	55 339	26 963	28 264	110 566
2016	60 304	28 962	26 299	115 565
2017	42 892	28 297	31 169	102 358
2018	63 292	30 889	32 945	127 126
2019	74 229	30 532	35 484	140 245
2020	74 300	27 646	37 508	139 454
2021	31 540	5 690	14 827	52 057
2022	80 162	37 760	48 275	166 197
2023	87 895	37 054	45 605	170 554
Celkem	1 200 871	494 463	563 784	2 259 118

DALŠÍ MIMOŘÁDNÝ ROČNÍK

Nedávno skončila letošní Tříkrálová sbírka, kterou již více než 20 roků úspěšně pořádá Charita ČR. Letos vybraný obnos byl opět mimořádně vysoký.

Chtěla bych se podělit o pár vzpomínek na léta, kdy jsem byla koordinátorkou TKS za bystrckou farní charitu.

Od počátečních „dětských nemocí“, které se při organizování vyskytly, se časem mnohé zdokonalovalo a též usnadnilo. Schůzky všech brněnských koordinátorů zpočátku končily stejně.

Odváželi jsme si pokladničky sami a bylo jich dost. Pomocí bylo, když organizátoři začali rozvážet veškerý materiál i kasičky sami do jednotlivých farností – i do Bystrce.

Získat ochotné koledovat – děti i dospělé, jako vedoucí skupinek bývalo různé. Vzpomínky a opětovné poděkování patří mnoha farníkům a dnes již většinou odrostlým, či dospělým dětem, kteří byli, často opakovaně, ochotni po zaměstnání, po škole – i v mrazu i o víkendech darovat – svůj čas tomuto dobrému dílu.

Mnozí byli vynalézaví a často i s různými hudebními nástroji získávali zájem přítomných.

Před vlastním koledováním bylo třeba zajistit souhlas na místě, kam chtěly jednotlivé skupinky přijít,

převážně v obchodních centrech. Většinou nebylo námitek.

Rozdělování materiálů pro jednotlivé skupinky a malá administrativa bývala už skutečnou předehrou před zahájením TKS v novém roce. Potěšení a radost z plných pokladniček bylo vždy třeba zakončit ručním přepočítáváním na bystrcké radnici. Ačkoli se na tom vždy podílela i úřednice ÚMČ, teprve, když se zavedlo strojové počítání, nastalo významné urychlení.

Čas se nezastavil, mnohé se událo v poslední době plné změn.

Věřím ale, že si koledníci - stejně jako dnes již odrostlé děti - vybaví prožitou radost při "Poděkování koledníkům" při hrách, zpívání a setkání na faře. A že i všichni ostatní, kteří se alespoň jednou zúčastnili TKS zakusili, že jakákoliv pomoc druhým má velký smysl.

Eva Mikulová

Právě paní Mikulová mne tenkrát oslovila s prosbou po mši svatě před kostelem v Bystrci, zda bychom neutvořili skupinku koledníků. Synové byli tehdy malí (teď mají 22 a 25 let). Odpověděla jsem jí, že mi umírá teta, a že pokud to zvládneme nějak zorganizovat – skloubit péči a koledování, tak by si jistě i ona přála, abychom se zúčastnili. Na tento rozhovor asi nikdy nezapomeneme. Byl totiž začátkem našeho přátelství, které trvá do dneška.

-km-

Pomáhal, vyřídil, sehnal, dovezl

V příbuzenstvu jsme měli strýčka Stanislava. Bydlel na konci vesnice v domku po rodičích. Pracoval na směny jako soustružník v továrně ve vedlejší městečce. Auto neměl. Celý rok, v každém počasí, jezdil do práce na kole. Podle kolegů byl nemocný pouze jednou - když se mu do prstu zapíchla železná špona.

Žil docela jednoduchým životním stylem. Kromě klarinetu (hrál v místní kapele) a základních věcí pro sebe skoro nic nepotřeboval. Staral se o druhé, pomáhal u příbuzných i u sousedů. Ochotně vyřídil, sehnal a dovezl, co bylo třeba. Pro svoji srdečnou a nekonfliktní povahu byl vyhledávaným pomocníkem. Často i spěchal, neboť "zakázek" měl stále plno. Protože dokázal lidi i vyslechnout, byl průběžně informován o nejrůznějších událostech rychleji než místní tisk.

Děti se k němu těšily na prázdniny, v domku i na zahradě si užívaly volnost a svobodu. Zemřel zrovna v době, kdy se ve farnosti vystřídali kněží. Nový kněz se před pohřbem ptal neteře na jeho charakteristiku. Výstižně odpověděla: "Taková místní charita." **MH**

Jak to mají jinde?

Charita jako taková v Halenkovicích nepůsobí. V obci se pouze zapojujeme do dvou charitativních akcí: do Tříkrálové sbírky a do sbírky obnošeného ošacení. Tu pořádáme již déle než 15 let na jaře a na podzim. Je o ni vždy zájem a spousta věcí, které by jinak skončily v popelnicích, ještě poslouží potřebným. **A. Horková** (Halenykovic)

Tříkrálová sbírka: Je to už 23 let, kdy poprvé v Česku vyrazily Charitou organizované skupiny koledníků do ulic měst a obcí. Třetího ročníku už se v Halenkovicích účastnily také 4 skupinky dobrovolníků a dokázaly od dárců získat přes 15 tisíc korun. Dnes už má výrazně masovější rozměr i v naší obci. Do samotné sbírky, organizace a plánování se tu zapojuje okolo šesti desítek dobrovolníků. Po celou tu dobu je u Tříkrálové sbírky jako koledník, a později především jako organizátorka, rodačka a čerstvá osmdesátnice Anna Horková. Pečlivě si vede záznamy, a tak víme, že se za 20 ročníků sbírky podařilo vybrat neuvěřitelných 929 tisíc korun. Rekordním rokem byl ten letošní, kdy se Charitě ČR předalo 76 042 korun. Záznamy paní Horkové pak nabízí i jaké bylo při sbírkách počasí nebo že se po Halenkovicích procházelo za dvacet let 205 kostýmovaných skupinek králů s doprovodem.

Od prvních ročníků pomáhají zaměstnanci obecního úřadu i další dobrovolníci. Někteří se starají o kostýmy, jiní pomáhají s pečetením pokladniček anebo se rovnou vydávají do terénu doprovázet malé královské koledníky. Všechny tyto důležité dílky skládanky dávají dohromady dílo, které každý rok podpoří několika desítkami tisíc korun nemocné, handicapované, seniory nebo matky s dětmi v tísní. A všichni si za to zaslouží jedno obří DĚKUJEME. (redakčně kráceno) **A. Kašpárková** (Halenykovic)

Křehké dílo křehké Matky Terezy

Matka Tereza nepřišla s nějakým předem připraveným gigantickým „projektem“ na papíře, který by následně realizovala.

Před Vánoce roku 1948 (ve svých 38 letech) se vydala do zchátralých domů a chatrčí v úzkých uličkách Kalkaty. Protože jediné, co sestra Tereza dobře uměla, bylo učení, rozhodla se zřídit venkovní školu. Věděla, že ve městě byly tisíce dětí, kterým se nedostávalo žádného vzdělání. Skutečnost, že neměla ani lavice, ani židle, dokonce ani tužky nebo peníze na jejich nákup, ji nemohla zastavit. Bůh se postará.

V deníku, který si tehdy psala, uvádí: „Potkala jsem N., který mi řekl, že doma nemají nic k jídlu. Dala jsem mu peníze, které jsem měla na lístek na tramvaj, všechny peníze, co jsem měla, a šla jsem domů pěšky.“

Jestli mělo její dílo uspět, potřebovala další ženy odhodlané jako ona. Sestra Tereza začala své následovnice učit všechno, co se nedávno naučila v nemocnici v Patně: jak umývat nemocné, jak čistit rány, obvazovat je a podobně. Se sestrami začala chodit po ulicích a sbírat umírající. Někdy je přivázely do domova – na trakaři! Někteří z nich trpěli podvýživou, jiní byli nemocní. Později je vozila sanitka. Matka Tereza trvala na tom, že všichni museli být nejprve dovezeni do nejbližší nemocnice. Pokud je nemocnice nepřijala, byli umístěni v domově. Podmínky v Nirmal Hridaj byly sice primitivní, ale ti, kdo tam zemřeli, alespoň umírali s vědomím, že se o ně někdo stará a má s nimi soucit. Když Matka Tereza vysvětlovala, že není sociální pracovnice, řekla o těch, kdo byli přijímáni do nemocnice, toto: „Pomáháme jim, aby mohli zemřít s Bohem. Pomáháme jim, aby mohli Boha poprosit za odpuštění. Aby se s Bohem mohli usmířit podle své víry.“

Při vyprávění o lidech, kteří k ní přicházejí pro pomoc, řekla Matka Tereza jednomu knězi: „Je to Kristus, o kterého pečujete v chudých. Rány, které umýváte, jsou jeho rány, vředy, které čistíte, jsou jeho vředy, údy, které obvazujete, jsou jeho údy. Dívejte se dál a hlouběji, slyšte Ježíšova slova, která řekl kdysi dávno; platí i dnes: ‘Co děláte pro toho mého nejposlednějšího, děláte pro mě.’“

(úryvky z knihy Grega Wattse, Temné noci Matky Terezy)

D Ě K U J E M E

Redakční tým Setkání by za sebe i za čtenáře rád poděkoval malířce Evě Jelínkové, která řadu měsíců obohacovala stránky farního občasníku originálními ilustracemi, které se tak staly jeho neodmyslitelnou součástí. V závěru minulého roku se rozhodla tuto časově náročnou službu skončit. Jsme vděční, že nás i vás tak dlouho provázela a do dalších let jí přejeme vše dobré.

Těm, kterým autorčiny obrázky přirostly k srdci, doporučujeme navštívit webové stránky www.malirkaeva.webnode.cz/, které zachycují nejen její ilustrace, ale i další tvorbu.

O poutních místech - díl 2.

KAPLE MATKY BOŽÍ

V našem poutním putování se tentokrát vydáme takříkajíc „za humna“. Na místo, které má své kouzlo a je pro nás Bystrčáky jednoduše dostupné. Jde o malý kostelík poblíž hradu Veveří, kolem kterého jsme již jistě mnohokrát prošli, možná ho jen tak bez povšimnutí na své cestě minuli. Ale co o této **Kapli Matky Boží Veverské** vlastně víme?

Na místě, kde dnes najdeme **Kapli Nanebevzetí Panny Marie**, stával původně farní kostel přibližně z 12. století s panským dvorcem a středověkou vesnicí, která tvořila předhradí hradu Veveří. Tato osada zanikla za husitských válek.

Původně románská kaple byla později přestavěna na dvojlodní gotickou kapli. Zajímavý je jižní románský portál ukončený na tympanonu řeckým křížem se dvěma lvy. Na štítě východní strany kostelíka je zřetelný gotický reliéf lidského obličeje. Vnitřní vybavení kaple je strohé, nicméně z kaple pochází velice cenný obraz Madony Veverské z období kolem roku 1350, jehož autorem je pravděpodobně **Mistr vyšebrodského oltáře**. Originál tohoto obrazu byl odvezen v roce 1938 za účelem restaurování do Národní galerie v Praze, následně byl několik desetiletí vystaven v tamní expozici.

V červenci 2015 rozhodnutím vlády České republiky byl obraz prohlášen **národní kulturní památkou** s účinností od 1. ledna 2016.

V prosinci téhož roku (2015) byl rozhodnutím soudu obraz navrácen farnosti ve Veverské Bítýšce. Ta ho zapůjčila do expozice Diecézního muzea v Brně, kde si můžeme originál v současné době prohlédnout ve stálé expozici *Vita Christi*. Jde o dílo mimořádné umělecké i historické hodnoty. Jeho kopie byla z kaple v říjnu 1993 ukradena. A kdo byl onen tajemný **Mistr vyšebrodského oltáře**? Jde o anonymní osobu, která působila na dvoře císaře Karla IV. a je významnou osobností v evropské gotické malbě, pravděpodobně jde o osobu českého původu, vyučenou v malířských dílnách z oblasti Kolína nad Rýnem, jež se řídila dobovými trendy české gotické malby 14. století.

Mnozí návštěvníci ani netuší, že v době, kdy byl majitelem panství Veveří švédský královský rod Vasa (1830-1844), byl v této kapli ve výklenku kůrového schodiště pohřben sesazený švédský král Gustav IV. Adolf, který zemřel ve Švýcarsku. V roce 1844 byly jeho ostatky převezeny do rodinné hrobky v Oldenburku a po rehabilitaci rodu do Stockholmu. Prostranství okolo kaple sloužilo jako hřbitov pro okolní vesnice. Poslední pohřeb se u kaple konal v roce 1880.

Dnes je tato kaple oblíbeným místem pro pořádání svateb, každoročně je zde sloužena poutní mše u příležitosti svátku Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna., jinak zde bývají bohoslužby nepravidelně, pouze o některých církevních svátcích.

redakce

Co se dělo (nejen) v naší farnosti

- Farní charita děkuje všem štědrým dárcům, kteří přispěli do předvánoční sbírky. Vybralo se 33 000 Kč a peníze obrazem putovaly k rodinám z naší farnosti, které se nacházejí v tíživé životní situaci. Upřímně Pán Bůh zaplať.
- Od 1. do 15. ledna probíhala Tříkrálová sbírka. Výsledky - Bystrc: 87 895 Kč, Kníničky: 37 054 Kč a Rozdrojovice: 45 605 Kč. Jménem Charity děkujeme organizátorům, vedoucím skupinek, dětem i rodičům a samozřejmě všem štědrým dárcům.
- V pátek 10. února se ve Společenském centru konal 9. ples bystrcké farnosti. Všem organizátorům patří dík.
- Týden modliteb za jednotu křesťanů probíhal od 18. do 25. ledna 2023. Jeho mottem byl verš: „Učte se činit dobro, hledejte právo“ (Iz 1,17).
- Neděle 22. ledna byla vyhlášena za neděli Božího slova a měla být věnována přemýšlení nad Božím slovem, k jeho šíření a oslavě. Při sbírce na podporu biblického apoštolátu se vybralo 27 475 Kč. Upřímně Pán Bůh zaplať!
- Orel, jednota Brno – Bystrc, uspořádal v sobotu 25. února jednodenní lyžařský zájezd do Alp na Hochkar.
- V roce 2022 v naší farnosti pokřtěno 25 dětí, ke stolu Páně poprvé přistoupilo 31 dětí. Ve farním kostele byly uzavřeny 2 církevní sňatky. Uskutečnilo se celkem 23 pohřebních obřadů.
- V neděli 19. února proběhla při bohoslužbách sbírka na Halěř sv. Petra.
- Prostředky získané touto sbírkou jsou určeny k tomu, aby Svátý otec mohl jménem celé církve přispět mj. ke zmírnění následků neštěstí i živelných katastrof. Vybralo se 50 435 Kč. Upřímně Pán Bůh zaplať.
- V postní době jsme se ve středu, v pátek a v neděli před večerní mší svatou v kostele modlili křížovou cestu. Předčítali ji ochotní farníci.
- Diecézní centrum mládeže Brno přišlo s modlitební akcí s názvem Adoptuj si kněze. Po napsání mailu přišla adresátovi fotka vylosovaného kněze z naší diecéze a také krátká modlitba.
- Křížová cesta Údolím oddechu se konala v pátek 17. března.
- Klub seniorů od sv. Janů uspořádal společné vycházky: 6. března se šlo Mendelovou naučnou stezkou vnitřním Brnem; 13. března na výlet Koutovicemi kolem kaple Sv. rodiny.
- Svátost pomazání nemocných byla udělována v neděli 19. března při všech bohoslužbách.

Dá-li Bůh, přijme náš farník Tomáš Zámečnický v sobotu 17. června v Brně v katedrále na Petrově z rukou biskupa Pavla Konzubla kněžské svěcení. Primiční mše svatá je plánována na sobotu 24. června v 15 hodin v Brně na Výstavišti, aby se mohli zúčastnit všichni zájemci. Kdo je ochotný pomoci, dejte prosím vědět panu faráři Pavlovi.

-pš-

Z našeho farního úřadu

Z vody a z Ducha svatého se narodili

18. 12. Matyáš Ondřej Kotásek

21. 1. Bára Kateřina Vaňková

30. 12. Jan Vedra

3. 1. Jaroslav Vojta

13. 1. Marie Muzikářová

13. 1. Klaudius Kasprzak

19. 1. Jiřina Madejová

26. 1. Jan Vála

27. 1. Kamila Hirosová -em-

Do náruče našeho Otce se vrátili

6. 12. Tomáš Jandík

19. 12. Eva Ouřednicková

Papežská encyklika hlásá:

NIKDO NENÍ JEN SÁM PRO SEBE

Dnes, více než kdy jindy, má Charita obrovský význam nejen ve farnosti a v naší zemi, ale i ve světě. Na mnoha místech má Charita svoje spolupracovníky, k pomoci v nejrůznější podobě, ale hlavně v lásce k bližnímu.

Papež Benedikt XVI. vydal encykliku *Deus caritas est*, kde dává důraz na spolupráci na charitním díle. Nikdo zde není jen sám pro sebe. Svatý Jan Pavel II. děkuje ženám ve zvláštním listu za jejich práci nejen ve svých rodinách, ale i za práci v Církvi. Tím se uskutečňuje plán Stvořitele, kterým je krása práce ženy. Maria, Královno lásky, bdi nad ženami a jejich posláním ve službě lidem a Církvi. Kéž se najdou i u nás ve farnosti ochotné ženy pro spolupráci na díle lásky.

Farní charita

Příště: Primiční • Předběžná uzávěrka: 28. 5. 2023

SETKÁNÍ – občasník farnosti u sv. Janů; pro vnitřní potřebu; ZDARMA. Vydává římskokatolický farní úřad Brno-Bystrc. Příspěvky, náměty a připomínky předávejte osobně na faře nebo pište na farabystrc@volny.cz. Redakční tým: E. Máchová, K. Malinková, J. Mrkvová; vedoucí: P. Šoba. Ilustrace: Terezie Šobová, jazyková korektura: L. Moravcová. • Uzávěrka tohoto čísla: 5. 3. 2023, vyšlo: 26. 3. 2023.

www.faby.cz